

МИРЯНИН

THE LAYMAN

Рік I.

Квітень - Травень 1967.

Ч: 1-2.

ЧИКАГІВСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ 1967 РОКУ

=====

"Пастухи мої не дбали про моє стадо"
/Книга Єзекіїла, Гл.34./

" ДРУГОГО ВЕЛИКОДНЯ НЕ БУДЕ..! "

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ НА СУБОТУ 7-ГО СІЧНЯ

З огляду на великий сентимент і прив'язання серед багатьох наших парохіян до святкувань Христового Різдва за юліанським календарем, ми бажаємо подати до відома про додаткові святкування. Порядок Богослужень 7-го січня буде, як слідує:

12.00 опівночі — Співана св. Літургія
6.30, 7, 8 рано і 7-ма веч. — тихі Служби Божі.
10.00 рано — Торжественна св. Літургія.

Така заява парохіяльного уряду катедри св.о.Миколая в Чикаго була проголошена в бюлетені "Катедральні Вісті" / 1-го січня 1967, Ч:1/210/. І справді, багатолюдне різдвяне богослуження 7 січня 1967 р.було дуже урочисте, і дух справжньої побожності витав над катедральною парохією. Але, що розсудливо збудовано на перший день свят, це легкодушно зруйновано на другий і третій день, коли миряни-традиціоналісти не одержали ніяких різдвяних богослужень за юліанським / українським/ календарем. Дух толеранції вернувся ще до мурів катедри св.о.Миколая у празник Йордану /19 січня 1967/, але вже 12 лютого славнозвісне "СЛОВО" Владики Ярослава про остаточне скасування традиційного календаря і зв'язаного з ним куцою "двосвяття" перекреслило надії мирян на заспокоєння внутрі парохії і на сяку-таку нормалізацію релігійного життя. Твердження єпископського "Слова" були незадовго підперті різними пригадками й остразами парохіяльного уряду св.о.Миколая, щоб добре вбити в голову традиціоналістів, що ніякого "другого Великодня не буде і бути не може!".

Тому не дивно, що правди і пошани закону довелось мирянам шукати далеко поза єпархією св.о.Миколая, у найвищих церковних чинників. В першій половині квітня ц.р.до Ватикану прибула делегація Централі Комітетів Оборони Обряду, Мови і Традицій УКЦеркви. 14 квітня делегати були на авдієнції в Священній Конгрегації Східних Церков. Одночасно парохіяни катедри св.о.Миколая вислали до ЙС.Папи Павла VI понад тисячу телеграм / в імені 6 тисяч осіб-членів їх родин/ з проханням дати їм можливість святкувати релігійні свята за традиційним тисячолітнім календарем.

КАЛЕНДАР-ЧИ ТІЛЬКИ ПЕРЕСУНЕННЯ ДАТИ?

Не раз, а десятки разів табір мирян-традиціоналістів заявляв усно і на писмі, що зміна календаря не є ніяким "тільки пересуненням дати святкування", але свідомим і заздалегідь обдуманим кроком, що веде до латинізації східного обряду. Тому ця акція так вперто і послідовно проводиться цілими десятиліттями, закриваючи дійсні цілі такими дешевими аргументами, як "невигода", "заскорузлість" чи "безглуздість" святкування по-старому. Коли на цю проблему дивитись вдумливо і зглибока, то стає ясно, що скасування юліанського календарного стилю приносить українській релігійній рації в теперішніх обставинах значно більше шкоди, ніж користи, бо

1. порушує церковні закони і договори, включно з історичними постановами Берестейської Унії 1596 р., а також гарантії, дані Українській Церкві римськими папами,

2. діючи всупереч духові екуменізму, проголошеному останнім Вселенським Собором, віддаляє і роз'єднує під оглядом пори святкування /і містичної сполуки/ одних українців-католиків з другими та з їх кровними братами православної віри,

3. викликає ворожнечу між мирянами тої самої Церкви, розколюючи їх на групи т.зв. старо- і новокалендарників,

4. унеможливає реалізацію місійних завдань УКЦеркви на рідних землях, коли б на те прийшла слушна пора,

5. завдає болячу кривду всім тим мирянам, що у вірності і любові до рідної Церкви хочуть за традицією святкувати церковні свята, відкидаючи принижуючі і зроджені почуттям меншевартості тенденції "приспосовування" до інших обрядів чи практик.

Гарантом життєздатності Церкви і віри не є, як дехто намагається доказувати, "акомодация, реформування чи модернізація", але таки в основі традиціоналізм, бо обряд, церковні приписи і звичаї - то не рукавички, які можна змінити, коли кому забагнеться. Дуже повчальним з цього погляду фактом є релігійний традиціоналізм жидів з їх обрядовою мовою, ритуальним календарем і сакральним церемоніялом. У жидів ніхто не говорить, що ці речі їм "невигідні", "заскорузлі" чи "безсенсовні". Це радше питання бути чи не бути. На цей аргумент дискусанти з табору приспосовувачів не відповідають, бо не мають що відповісти.

"СОТКИ І СОТКИ ТЕЛЕГРАМ"

Кожна масова акція має велику переконливу силу. Силу такого аргументу мали сотні вже згаданих депеш до ЙС Папи Павла VI. Вони свідчили про гаряче бажання тисячів мирян знайти правду в осередку Католицької Церкви, коли їй годі найти деінде. У своїх розшуках за справедливістю Центральний Комітет знову застукав до воріт Ватикану, щоб виступити в імені кількох тисяч мирян. Їх підтримали теж деякі наші православні брати, висилаючи до Риму відповідні телеграми. Одна така телеграма, вислана з кругів української православної спрархії, звучить /в українським перекладі/ так:

"Як Єпископ Української Православної Церкви в Америці я уважав за свій християнський обов'язок виступити з підтримкою наших українських братів католицького визнання з катедри св.о.Миколая в Чикаго з приводу їх великих

моральних терпінь, викликаних відмовою їм святкувати Великдень рівночасно з їх рідними в цілім світі та з Українською Церквою в катакомбах. Нехай Бог зішле справедливість і розраду всім їм, переслідуваним неправдою. Амінь."

Провідні достойники з Св.Конгрегації Східних Церков, кардинал А.А.Теста і архієпископ М.Бріні, ознайомлені з цією справою від часу внесення скарги проти незаконної і примусом переведеної зміни календарного стилю в чикагській катедрі та в інших парохіях, розглянули справу ще раз і дали делегатам відповідь, зміст якої можна виразити такими словами:

"Дістанете великодні й загалом усі святкування за юліанським календарем. Їдьте додому й передайте всім парохіянам від нас гримке "Христос Воскрес"! За вами іде лист до вашого єпископа в цій справі з дорученням протягом року впорядкувати все так, щоб не було підстави до ніяких скарг цього роду".

Ця відповідь представників Св.Конгрегації Східних Церков була подана до прилюдного відома на зборах мирян-традиціоналістів 23 квітня 1967 головою Централі ЮО ОМТ УКЦеркви, і на цій відповіді спиралася вся дальша дія мирян під час Страсного Тижня і Великодня. Тому, що ні єпископська констисторія в Чикаго, ні парохіяльний уряд катедрі ні на крок не відступили від свого непримиреного становища, громада вирішила діяти так, як диктувало їй власне християнське сумління, честь і обставини: не зважаючи ні на що, відзначити свій Великдень по-християнськи і по-традиційному в такій мірі, наскільки це лежатиме у можливостях світських людей. Миряни сказали собі, що їхні предки не вна те майже тисячу літ відзначали свій Великдень, щоб їх нащадки аж тут мали дати собі його вирвати під диктатом та насильством.

-----СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР-----

Годі описати біль серця й почуття гіркої кривди, з яким миряни спішили до катедрі у Страсний Четвер. Їм важко було подумати, що богослуження Страстей Христових буде їм відмовлене. Таж в ту саму пору Страсті відправлялися в церквці св.Василія Великого на далекому півдні Чикаго, в багатьох церквах ЗДА, Канади, Зах.Європи, навіть у далекій Україні, що перебуває під тяжким релігійним гнітом безбожницького режиму. Кожний леліав у серці надію: а, може, розпорядження з Ватикану таки зробить своє і Владика Ярослав, давши гідний приклад пошани вищого авторитету та вдумавшись у почуття своїх мирян, відкличе свою заборону? Таж молитися - богоугодне діло, а добро віри і Бога справа в тисячу разів важніші ніж те, щоб поставити на своїм!

Та даремно ціла заповнена людьми катедрі чекала, співаючи страсні пісні ... За традиційно зачиненими царськими дверми панувала темрява і тиша, а з "нерушимої стіни" за престолом дивилася на засмучених християн Пречиста Діва поглядом Страдальної Матері. В Чикаго хтось опісля поінформував репортера з "Чикаго Трібюн" /див.вид.з 29 квітня 1967/, що громада з 500 осіб /за підрахунком поліції було до 8 тисяч/ тому демонструвала перед парохіяльною канцелярією, що українська радіопрोगрама помилково повідомила, що Страсті відбудуться. Це невірно. Громада прийшла, бо прагнула взяти участь у страсному богослуженню, бо знала рішення Св.Конгрегації Східних Церков. Миряни все таки надіялися - доки дійсність їх не розчарувала. І тому громада відрухово, за почином молоді, пішла перед парохіяльну канцелярію, щоб дати вислів своєму розчаруванню і задокументувати, що з таким станом вона в своїм сумлінню не годна погодитися. Викликана парохіяльним урядом поліція /котрий вже раз/ поставилася до зібраних з великим зрозумінням і старалася навіть допомогти в'яснити ситуацію, нав'язуючи телефонічне сполучення з єпископом. Але навіть поліції це не вдалося...!

Protest Ukrainian Church Easter Calendar Change

By Richard Foster

Some 500 persons demonstrated at St. Nicholas Ukrainian Catholic Cathedral, 2238 W. Rice, Thursday night to protest a calendar change in Easter observances.

The demonstrators sang and chanted for some four hours at the church before leaving at the request of Wood St. District police.

An unofficial spokesman for the protesters, Myron Dachniwskyj, 40, of 2243 W. Rice, said that reckoning based on the old Julian calendar, which is used by Eastern Orthodox churches, calls for Easter to fall on Sunday.

However, on Jan. 1, 1964, a change to the Gregorian calendar was decreed by the Most Rev. Jaroslav Gabro, bishop of the Ukrainian Catholic diocese of Chicago. Under the Gregorian calendar, Easter fell on March 26 this year.

However, until this year, services were held at St. Nicholas on the two Easter dates.

The demonstrators were admitted to the church by the pastor, Msgr. Peter Leskew, who also turned on the lights inside the cathedral. A protest

MSGR. PETER LESKEW

MYRON DACHNIWSKYJ

also was held outside the pastor's home, adjacent to the church.

Dachniwskyj said the protesters resented the "imposition of authority," by Bishop Gabro. He said more discussions should have been held before the decision was made to change over to the Gregorian calendar.

Msgr. Leskew said that adhering to the old calendar is "senseless." He noted the number of demonstrators and said the parish has 9,000 members.

He said many young members are tempted to leave the Ukrainian church each year because of its "awkward" practice of double celebrations of the same holiday.

The church's assistant pastor, Father William Bilinsky, said, "It's simply a matter of

traditionalism versus modernization. Many of these people . . . want to keep the old ways, but I, too, am a Ukrainian and see no reason to object to this change."

Dachniwskyj, who emigrated from Russia 17 year ago, said many demonstrators resented the fact that some policemen entered the church.

He said that, while the policemen did not ask anyone to leave, nor bother the demonstrators, the people did "resent the fact that policemen entered the church in uniform and stood next to the altar. . . I lived half my life under the dictatorship of Hitler and Stalin."

Most Catholics celebrated the March 26 Easter date, under complex Gregorian calendar calculations. While the Julian calendar lags 13 days behind the Gregorian, dates for some religions celebrations are not determined by calendar alone.

Last year, for example, Easter fell on the same day under both Gregorian and Julian calculations, Dachniwskyj said.

The Julian calendar was introduced by Julius Caesar in 46 B.C. on the advice of astronomer Sosigenes. That calendar was later modified by Augustus Caesar.

The Gregorian calendar (the one now in general use) was introduced by Pope Gregory in 1582 and adopted in Great Britain and the English colonies in America in 1752. It is essentially a modification of the Julian calendar.

Старшини поліції сказали, що це samozrozumіle й конечно, щоб у таких випадках церковний провід, навіть єпископ особисто, дав в'яснення, заспокоїв розворушених вірних, за яких він відповідає, і довів до мирного закінчення заклоту. Примушений ситуацією парох о.Петро Лєськів нарешті з'явився на сходах перед канцелярією, але хіба на те, щоб це збільшити напруження закидами, що "парохіяни не шанують своїх священників" і "що цей день буде записаний чорними буквами..." Такі оскарження, а з ними остороги, погрози і заборони люди чули від свого церковного проводу вже так багато разів, що це не викликає жадного враження. Та користь була бодай така, що поліція мала нагоду переконатися, як вірні "люблять" свого пароха! Після двох годин громада стала мирно розходитись, а поліція, задоволена такою культурною поведінкою, передала їй через гучномовець "дякую" /по-українськи/.

Easter Dispute Intensifies

By Edward H. Eulenberg

Tension increased Saturday at St. Nicholas Ukrainian Catholic Church, 2238 W. Rice, over a change in the church calendar.

The dispute is several years old, but the current focus is on the observance of Easter.

"There may be two ignition points," said Dr. Anthony Witkowski, an oral surgeon and spokesman for a traditionalist group. "One would be Saturday afternoon, the other Sunday morning."

His group, represented by the Committee for the Preservation of Tradition in the Ukrainian Catholic Church, wants to continue using the Julian calendar. This schedule would place Easter on Sunday this year.

BUT THE Most Rev. Jaroslav Gabro, bishop of the church's St. Nicholas Diocese in Chicago, has decreed use of the Gregorian calendar, by which church holidays, including Easter, follow the pattern of the Roman Catholic Church.

In this calendar, Easter was celebrated March 26.

The "ignition points," Dr. Witkowski said, would be at 4 p.m. Saturday when the traditionalist group presents its Easter baskets for blessing; and 5:30 a.m. Sunday, when it will appear for its sunrise Easter Resurrection service.

Priests of the cathedral, under Bishop Gabro's orders, refused to conduct services Thursday for this group as a prelude to Good Friday, or to conduct Good Friday services.

As for the Saturday and Sunday rites, the Rev. Leonard Korchinski, assistant pastor, said the clergy "cannot accede" to the traditionalists' demands for permission to hold the services in the cathedral.

DR. WITKOWSKY said his group might ask police to block off sections of the sidewalk near the church so they could place their baskets for a blessing by a priest not connected with the cathedral.

Such a priest, an 80-year-old visitor from Canada, is available, Dr. Witkowski said, and added:

"He would also be very happy to celebrate Easter mass for us. But he would not do it without permission of the bishop."

Police Comdr. Thomas Frost of the Wood St. District said he would have a small detail on hand Saturday and Sunday, but he does not expect trouble.

Police were called Thursday night when a large group of the traditionalists demonstrated outside the church, singing hymns.

Police returned Friday after some of the traditionalists entered the church, despite a protest by a priest, to carry out the Good Friday rites.

The Traditionalists claim 6,000 of the 9,000 members of the parish and cite the authority of various Popes and synods of the church's bishops for their stand that the calendar of the church cannot be changed by a single bishop.

Father Korchinski said, however, that the bishop of every diocese is autonomous in such matters and can make the change without consulting higher authority or parishioners.

скарбом віри, яка в своїй ширості не питає, що "легальне", а що "нелегальне"? Щира побожність є все і всюди легальна і вона "легалізувала" Плащаницю - ми в цьому певні! Віра є великим скарбом, і тільки засліпленість не вмєє радіти з

того, що в теперішнім зматеріялізованім безбожнім світі ще існує скарб віри в людських серцях.

ІСУС - СКИТАЛЕЦЬ

ДРУГИЙ РАЗ В КАТЕДРІ

Залишившись без Страстей, того зворушливого своєю велично-мученицькою містиком богослуження, яким від віків започатковується Страсний Тиждень в українців, миряни вирішили, що не дадуть відібрати собі обряду Плащаниці. Не дивуйтеся їм, шановні читачі, і не осуджуйте, що, мовляв, вони діяли самовільно і "нелегально". Тут нема чого говорити про "легальність" чи "нелегальність", коли всім відомо, що на віддалі 100 ярдів від катедрі мешкають 5-ть священики, але ніхто з них не прийшов, щоб "винести" святу Плащаницю. Побожні люди мусли зробити це самі, принесли до церкви Плащаницю /посвячену в 1945 р. в таборі Мюльгайм-Рур, зберігану в родині Василя і Марії Коваль/ та поклали Ісуса Скитальця коло тетрапода. Сталося це у Велику П'ятницю 28 квітня 1967 р. о год. 9:40 ранку.

Отець Леонард Корчинський, що якраз тоді закінчив Службу Божу, намагався тому перешкодити. Він рушив напроти людей, що набожно несли Плащаницю, заступив їм дорогу і, простягнувши до них чашу, закликав: "В імені Ісуса Христа звиваю вас залишити церкву, бо в противнім разі будете покарані". Хай читачі самі дадуть собі відповідь на питання, чи доцільнопротиставити Ісуса, утаєного в Св.Евхаристії, Ісусові, спочилому на Плащаниці. Зрештою, це нічого не допомогло. Люди обійшли священика боком і поклали Плащаницю на призначеному місці. Ми певні, що в цьому не було нічого грішного. Адже скуди зараз почали приходити люди, спочатку одинцем, потім десятками, а надвечір сотками і тисячами і, ставши на коліна перед усопшим Христом, побожно цілували його рани. Чи ці поклони, молитви і поцілунки не були тим великим

PICKET CHURCH IN DISPUTE ON EASTER RITES

BY RICHARD PHILBRICK

A crowd of 500 gathered yesterday at St. Nicholas Greek Rite cathedral, 2238 Rice st., to plead for an opportunity to attend Easter services tomorrow, which would be in accord with the tradition of their segment of Catholicism.

Cabro

Nearly all of the group are of Ukrainian descent. Their leaders say they want to preserve the practices of their ancestors and retain their identity as Catholics of the Byzantine rite subservient to the pope.

Error on Radio Program

Their demonstration began Thursday night after a participant in a Ukrainian radio program erroneously announced that a Great Thursday service would be held that night in the cathedral.

Many of the persons who went to the cathedral as a result of the broadcast began to picket when they discovered no service was to be held.

The demonstrators sang and chanted for about four hours before they left at the request of police. Yesterday many of them returned and began what they termed a "pray in" in the cathedral.

A Long Controversy

Controversy concerning religious holiday observances of Byzantine rite Catholics in the Chicago area began in October, 1964, when their spiritual leader, Bishop Jaroslav Cabro, decreed that the parishes and missions in his see would in the future generally follow the church calendar of Latin rite Catholics.

At the time Bishop Gabro said he had made an extensive survey of his followers' wishes in the matter and that the great majority wanted to make the change. A group called the Committee for the Preservation of Ukrainian Catholic Traditions circulated a petition opposing his decree.

Background of Strife

Altho the bishop refused to rescind his order he permitted until this year Easter observances in the cathedral on both the Latin rite date and the Ukrainian traditional date of the holiday.

The Rev. Wasyl Bilinsky, an assistant on the cathedral staff, said that when Easter services were held March 26, the same date most Christians observed the festival, worshipers were told there would be no other Easter rites for them this spring.

The date of Easter for Byzantine rite Catholics was set for centuries according to a decree of the Council of Nicea held in the year 325. One provision of it stated that Easter must be celebrated after the Hebrew Passover, which began at sunset Monday.

Bishop Gabro's authority to change festival dates was affirmed by the decree on Eastern Catholic churches of the Second Vatican council. Father Bilinsky said the change was a matter of "practicality" and "good sense" in an environment in which Western or Latin Rite-Christian practices are dominant.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

Пригадую собі...

Пригадую собі, як семилітнім хлопцем,
Нарвавши на Валах фіялок синіх,
Росистих, свіжих, а сумних, як очі
Сиріт бездомних, біг я в церкву нашу,
Похилену, стареньку, мохом порослу.
Була Велика Пятниця, день смутку.
Ворота царські замкнені, на плиті
Перед воротами царськими розпятий
Лежав Христос.

З долонь Його пробитих,
І з голови, з-під колючок тернових
Спливала кров.

Горіли свічі ярі,
І дим від них, як серпанок снувався,
Блудив по церкві.

В головах стояли
Ялички дві, помежи плити ткнуті,
І пахли. Тихо було і святочно
Перед лицем великого терпіння
Й святої жертви. Від села, крізь двері
Вбігав далекий гамір, відгук бою,
Що день і ніч йде за життя безвпинно,
А крізь вікно відчинене вливався
Від цвинтаря спокій гробів, мир-мира.
До ніг Христових клялось сонце ясне
Але Його воно вже не огріло.
Лежав такий знеможений, нещасний,
Що дивлячись на Його годі було
Перед терпінням ніг не приклонити.
Пригадую собі з яким тремтінням
Душі, цілюючи Христові ноги
Клав я фіялки біля плащениці
Щоби хоч тими квітками дрібними
Його великі муки облегшити.
А нині?

Нині стоячи над гробом
Господнім в церкві камяній, у місті,
І дивлячись на тих, що йдуть до Нього
З шепотом молитви на устах, а в серці
З притаєним бажанням злости й мести,
Я не квітки складаю, а питання
Гірке й тривожне, як колись питався
Поет, Пророк наш: Йсусе, Христе Боже
За що і за кого Ти Розпинався?

Два дні і дві ночі лежав замучений Ісус коло підніжжя тетраподу в кам'яній катедрі св.о.Миколая у місті Чікаго. Лежав серед квітів і лампад, якими Його прикрасили побожні люди. Лежав і слухав їх зідхань, збірних молитов та релігійних гимнів, якими Йому віддавали честь вірні, а зокрема сторожі, щоб не допустити до Його зневаження - як це сталося два роки тому з тою самою Плащаницею в тій самій церкві й на тому самому місці. Лежав і дивився на сльози скорбних людей, що переживали велику прикрість.

Як тільки люди внесли Плащаницю, вівтарний хлопець вибіг надвір і покликав поліціанта. Той увійшов до церкви, глянув, вийшов, і незадовго перед катедрою з'явилося п'ять поліційних авт. Кілька поліціантів вступило в катедрою - знов на те, щоб переконатись, що нема підстави до інтервенції. Зрештою поліції вже набридло їхати майже кожної неділі під катедрою на те, щоб ствердити, що тут ніяке насильство не діється. Врешті тепер, у Велику П'ятницю службовці поліції, між якими були вищі рангою старшини, остаточно наочно переконалися, що єдиним "злочином" так званих "безбожників", "масонів", "комуністів" і тим подібних "бунтарів" є їх велика пошана до релігійних святощів і прив'язання до предківських традицій. Скінчилося на тому, що поліція аж до Великодньої Неділі вдень і вночі пильно стояла на сторожі спокою побожних людей, що молилися в церкві, і не дозволяла порушувати його нечисленним крикливим заклотникам, яким не подобалася присутність в церкві Ісуса-Скитальця. Досвідчені службовці поліції скоро зрозуміли, по чийм боці правда, з повною толеранцією, ба з виразним співчуттям поставилися до шанувальників "другого Великодня", а капітан поліції ввечері у Велику п'ятницю сам став на коліна перед Плащаницею і побожно її поцілував.

Це добра наука тим, які хотіли б розв'язувати справи релігійної совісти "модерно" і "згідно з поступом" при допомозі поліції. У ці бурхливі дні Страсного Тижня тільки поліція дала докази, що на вільній землі Вашингтона пакує справжня толеранція і пошана релігійних почувань всякого громадянина!

ВЕЛИКОДНІ ПАСКИ НА ВУЛИЦІ...

У Велику Суботу службовці поліції радо погодилися на пропозицію мирян замкнути для комунікаційного руху відтинок бульвару Оаклі перед катедрою і таким чином дати можливість розмістити 1663 кошиків з великоднім печивом на тротуарах і на вулиці. Чину посвячення довершив прибулий з Канади священик, о.Іван ГАВРИК, кол.ректор Малої Семінарії в Рогатині і кол.парох Криниці. Треба сказати, що цей добрий Христовий пастир який, не зважаючи на свій похилий вік, не пожалів труду, щоб поїхати обслужити опущене духове стадо чужих овечок, готовий був відправити всі богослуження Страсного Тижня і Воскресну Службу Богу з Утрених, але не це не мав дозволу. Очевидно, не мав права святити паски на церковному ґрунті, тому свячення відбулося на вулицях Оаклі і Райс - на асфальті і тротуарах.

Свячене перетворилося в могутню, грандіозну і піднеслу маніфестацію релігійної стійкості і солідарності тої чесної частини української католицької громади Чикаґа, яка залишилася при ідеалах своєї Церкви й обряду. Біля катедрі зібралось 3 - 4 тисячі людей різного віку. Могутнє "ХРИСТОС ВОСКРЕС" лунало кругом величавої катедрі і відбивалося відгомоном в сусідніх вулицях української дільниці. Довгими подвійними рядами, що починалися коло розпочатої будови парохіяльної канцелярії при вул.Райс і сягали поза ріг бульвару Оаклі попри фронтон катедрі аж до привулка в сторону вул.Айова, стояли на доріжках білого паперу тисячі кошиків з запаленими свічками, а священик, довершивши в кількох місцях чину посвячення, кропив кожен кошик свяченою водою. Такого свячення в

СВЯЧЕННЯ ПАСОК ПЕРЕД КАТЕДРОЮ НА ВУЛИЦІ

історії катедри св.о.Миколая ще не було. І те, що кошики стояли на тротуарах, на вулиці, на бетоні й асфальті, і те, що коло них зібралася кількатисячна громада мирян, мало свою окрему мову. Про це можна б багато писати, робити висновки і порівняння, але краще залишім це тим, що брали в цій імпозантній релігійній маніфестації участь, переживали її, втирали сльози і раділи, що "нас так багато", що "ще не вмерла козацька мати!" Тяжко помиляються ті, які думають досягнути свою мету авторитарними наказами, безпідставними заборонами й неумотивованими погрозами та насильством. Віра і довір'я в слушність своєї справи були і будуть сильніші від того роду практик!

Змагання мирян-традиціоналістів за своє право і правду викликало співчуття і в сторонніх людей, чужих нам вірою і походженням. Ось, для прикладу, слова архієпископа /тепер на емеритурі/ Старої Римо-Католицької Церкви, висказані ним на вид свячення пасок на вулиці:

"Я бачив сьогодні Христа на вулиці - того Христа, що Його 1934 роки тому прогнали з храму первосвященники і фарисеї. І пішов Христос далі проповідувати правду на вулиці і площі. Такого Христа я бачив сьогодні!"

Фінал чикагівського скорбного Великодня відбувся в неділю 30 квітня о год.5:30 ранку в катедрі св.о.Миколая. Миряни самі відспівали Воскресну Утреню, обнесли Плащаницю три рази довкола церкви і віддали знову на збереження родині М.і В.Ковалів. Плащаниця заслужила собі бути переданою до музею як німий свідок своєрідної мартирології української емігрантської громади, яка переїхала сюди аж за тисячі миль, щоб уникнути релігійних переслідувань...

НА ПОРОЗІ ПАРОХІЯЛЬНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
під час протестаційної демонстрації.

CHICAGO'S AMERICAN
Saturday, April 29, 1967.

---ІНФОРМАТОРИ ТА "ІНФОРМАТОРИ"---

Pray-In Protests Date for Easter

Five hundred parishioners began a pray-in last night in St. Nicholas cathedral, 2238 Rice st., in protest against observance of religious holidays by the same calendar western Christians follow.

St. Nicholas, on the west side, is a parish of Roman Catholics of Ukrainian heritage who follow the Byzantine rite. Their ceremonies and traditions differ from those of western Catholics but beliefs are the same.

By the calendar they followed for centuries yesterday was Good Friday and tomorrow is Easter. The parish observed Good Friday and Easter with Christians of the west on March 24 and 26 under a change adopted by the Ukrainian diocese 3 years ago.

"It's a matter of traditional views versus modern views,"

said the Rev. Leonard Korczynski of the cathedral staff.

"We have 9,000 parishioners in our congregation and only 500 decided they wanted to return to the old calendar."

Американська інформаційна служба на терені Чикаго зацікавилася подіями в парохії св.о.Миколая від часу спонтанної протестаційної демонстрації перед парохіяльною канцелярією в Страсний Четвер. Ще того самого вечора і на другий день появилися фрагменти з демонстрації та з відвідування Плащаниці на телевізійних екранах, а в щоденній пресі - нотатки з такими заговками: "PROTEST UKRAINIAN CHURCH EASTER CALENDAR CHANGE" (Chicago Sun-Times, Apr.28), "PICKET CHURCH IN DISPUTE ON EASTER RITES" (Chicago Tribune, Apr. 29), "TENSION INCREASES IN EASTER DISPUTE" (Chicago Daily News, Apr.29), "PRAY-IN PROTEST DATE FOR EASTER" (Chicago's American, Apr.29).

Як звичайно буває в таких випадках, коли репортери самі не обізнані з ситуацією і черпають дані "на віру" і на скору руку, далеко не всі інформації були об'єктивні. Це залежало від насвітлення і настанови інформаторів з обох сторін.

Найоб'єктивнішу інформацію про "спір, що триває вже кілька літ" дав Е.Юленберг з "Чикаго Дейлі Ньюз". Він, між іншим, написав: "Традиціоналісти заявляють, що становлять 6000 із загального числа 9000 членів парохії, і покликаються на заяви різних папів та єпископських синодів на доказ, що церковний календар не може бути змінений окремим єпископом. Далі читаємо, що о.Л.Корчинський сказав Юленбергові: "Єпископскою епархії є автономний у таких справах і може провести зміну без порозуміння з вищою владою або парохіянами". З тої заяви о.Л.Корчинського виходило б, що в Чикаго проведено зміну на власну руку без порозуміння з парохіянами, і в тій точці інформатор сказав правду!

Але вже інший інформаторз того самого табору поінформував кореспондента "Чикаго Трібюн", що "єпископ Габро провів обширне обстеження поглядів своїх вірних і що велика більшість бажала зміни". До цієї старої байки, яка зовсім заперечує попередню інформацію і об'єктивну правду, треба додати ще третю вигадку /теж із "Чикаго Трібюн"/, що "право єпископа Габра змінити дату святкування було підтверджене декретом Другого Ватиканського Собору про Східні Католицькі Церкви". Всі, що не втратили пам'яті від 1964 р.знають, що постанову про зміну календаря оголошено в катедрі св.о. Миколая 1 жовтня 1964, коли Собор тількищо почав наради і ще довго потім не проголошував ніяких своїх декретів. В "Чикаго Американ" зацитовано таку заяву о.Л.Корчинського - як бачимо, "спела" від інформацій: "Маємо 9000 парохіян нашої конгрегації, і тільки 500 хоче вернутися до старого календаря". Це він сказав навіть не ... заікнувшись! Але тогожсамого дня відбулося свячення великоднього печива на вулиці, і кожний чесний об'єктивний гдач навіть без точного підрахунку голим оком бачив, щоприйши т и с я ч и! Питаємо, нащо жонглювати отою цифрою "500", коли це цілком фальшива цифра в пропагандивній бухгалтерії? Це добре знають ті, що нею все таки послуговуються. Чи це може втихомирити неспокійне сумління і на довшу мету затемнити правду?

НЕЗВИЧАЙНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

Традиційний Страсний Тиждень і Великдень 1967 р. в Чикаго перейде до історії як справді незвичайний Великдень. В осідку Єпископа Кир Ярослава ГАБРА і під боком парохіяльного уряду з 5-ма священиками Великдень відбувся ... без священиків, які відмовилися. Він поміг не тільки нашій, але і ненашій громадськості побачити дійсну ситуацію, що створилася в катедрі і в катедральній парохії. Він ще раз наочно показав ту велику більшість парохіян-оборонців закону, що зберегли вірність Рідній Церкві - хоч, згідно з постановою єпископів УКЦ, навіть незначна меншість має право на повну духовну опіку, а ту постанову підписав і наш Преосвящений Владика Ярослав Габро!

Чикагівський Великдень заговорив до світу мовою фактів, які є прямим запереченням пропагандивних за в і вигадок в роді отої виссаної з пальця цифри "500". Він з притиском дав до пізнання, що настала крайня пора на акцію вищих церковних чинників, щоб нарешті дати сатисфакцію справедливості. Так довше не може бути, якщо віра і побожність мають бути збережені!

Прагнемо заспокоєння і нормалізації релігійного життя, як це було в нас перед 1 жовтня 1964 роком. Хочемо виконувати свої християнські обов'язки в атмосфері любови, взаємного довіря і пошани законів. Хочемо, щоб Українська Католицька Церква в ЗДА була такою, якою хоче її бачити Христос, Батько й Опікун всіх народів. Під її крилами хочемо виконувати ту християнсько-національну місію, до якої вона БОГОМ ПРИЗНАЧЕНА!

ВІРИМО В ПЕРЕМОГУ СПРАВЕДЛИВОСТІ!

МОЛОДЬ ІДЕ З БАТЬКАМИ

На маргінесі цього річного чикагівського Великодня треба відмітити похвальну активність нашої молоді та її солідарність з старшим поколінням в обороні прав вільних людей святкувати згідно з законом і традицією. Старша молодь взяла активну участь в протестаційних зборах Страсного Четверга перед парохіяльною канцелярією, навіть виступила з таблицями, на яких були виписані гасла з домаганням свободи релігії і толеранції до кляянського календаря. Молодь з власного почину держала весь час почесну стійку коло Плащаниці, дехто навіть прийшов в одностроях організації молоді, до якої належать. Напевно не буде помилкою твердження, що молодь, спостерігаючи прикрі події на церковному терені з моральним натиском, погрозами й оскаржуванням, сама прозріла і почала явно виявляти свою солідарність з батьками та всіма оборонцями правопорядку в Церкві. Відтепер декого вже починають притягати до "відповідальності", але це не допоможе. Наші студенти і студентки інформували членів поліції та часописних репортерів, даючи їм згідні з правдою вияснення про причини "обрядово-календарної дискусії" та про обряди і традиції Української Церкви. Відтепер герольди "поступу і модернізації" /читай: відчуження/ напевно будуть обережніші з своїми гаслами: "Дивімся на молоді!" Хай вони не забувають, що молодь також має очі і дивиться! Дай Боже, щоб за прикладом наших добрих дітей пішли й інші їх ровесники!

У бюлетені "КАТЕДРАЛЬНІ ВІСТІ" з 23 квітня 1967 р. ч:17 /225/
надруковано таку остерогу - погрозу.

ДО ВІДОМА ВСІМ

Назначування порядку і часу відправ і літургічних богослужень є правом повністю застереженим для пароха парохії. Це право має він з причини гідности свого уряду як і душпастирських обов'язків наділених йому владою Єпископа і ці функції він сповняє згідно з усталеними дієцезальними правилами. Хтонебудь хто намагається узурпувати і приписувати собі це право, діє проти права і як такий підпадає під церковну кару.

Тому всякі скупчення людей для літургічних відправ не визначених парохом і не оголошених попередньо до публичного відома усно або писемно (з проповідальниці або в Катедральних Вістях) стають скупчення актом провокації та вмисним порушенням парохіяльного порядку. Такі дії є „нарушенням спокою” і стягають кару так цивільного як і церковного права.

THAT ALL MAY KNOW

The scheduling and assigning of liturgical services is a right reserved to the pastor of the parish. This right he has by virtue of his office as pastor duly bestowed upon him by Episcopal Authority and this function he fulfills in accordance with approved diocesan regulations. Anyone who would dare to usurp this right and assign it to himself acts unlawfully and is thereby subject to ecclesiastical penalties. Therefore, any gathering for liturgical services not scheduled by the pastor and properly announced publicly either orally or in writing (from the pulpit or in the Sunday Bulletin) becomes a provocative act and a wilfull disruption of parish harmony. Such acts are "disturbances of the peace" and are punishable by civil as well as ecclesiastical law.

Читаємо, дивуємось і питаємо: чому таких остерог-погроз не проголошували парохіяльні уряди св.о.Миколая за минулі роки чи десятки років. Чому "карами так цивільного, як і церковного права" не погрожували "воім" Отці Василяни чи парохіяльні отці з о.д-ром С.Кнапом на чолі?

Відповісти легко: за них миряни були всі рівні, всі мали однакову, повну, справедливу, визначену законом духовну опіку, і нікому навіть не снилося, щоб "узурпувати і приписувати собі право", приділене парохові! Чому ж тепер появляються такі остероги-погрози?

Відповісти також не важко: ті, що їх пишуть, самі в своїй совісті відчувають, що в них не все в порядку, і знають, що миряни "другої класи" будуть домагатис? того, в чому їм незаконно відмовляється. Хочемо сказати, що не домагання мирян є "нарушенням спокою", але, власне, заборони та погрози доводять до розхитання нормального розвитку релігійного життя в парохії. Тому наша добра рада така: заверніть на дорогу пошани законів, поверніть чесним мирянам юліянський календар, а "остерог і погроз"напевно не буде треба оголошувати!

o-o-o
o-o
o

ЗА ЩО КАРАЮТЬ ДІТЕЙ

в Катедральній Школі св.о. Миколая

Чи в упорядкованому культурному суспільстві з справедливими законами може одна особа відповідати за другу - за її проступки чи злочини? Не може! Навіть тоді, як це є батько і син чи брат і сестра. Вийнятково дорослі особи несуть деяку відповідальність за малолітніх, що перебувають під їх опікою чи вихованням. Батьки відповідають за дітей, учителі - за учнів, виховники - за вихованців. Ніколи не відповідає дитина за батька, учень за учителя, вихованець за виховника. Карали дітей за Сталіна, використовуючи родинну любов як засіб морального гноблення людини.

Але, що маємо казати про те, що і тепер в нас карають дітей за батьків чи, точніше, за те, що діти слухають і виконують волю або раду батьків? Всі знаємо, що діти ще не є настільки умово розвинені і досвідчені, щоб мали спроможність і право оцінювати вчинки батьків. 4-та Божа Заповідь наказує дитині шанувати /отже і слухати/ батька і матір. Християнська і світська

педагогіка та законодавство кажуть, що, коли б батько навіть і зробив яку виховну помилку, то відповідальність за те падає на нього і тільки на нього, а не на дитину, яка виконала його волю.

Тому не мають найменшої рації управи церков і церковних шкіл, осуджуючи і караючи учнів за те, що вони разом з батьками святкували Великдень цього року за своїм обрядом і за обов'язуючим тисячолітнім церковним календарем. Як би там не було, діти абсолютно нічого злого не робили, а святкували по-християнськи, ходили до церкви і побожно молилися. Не грішили і їх батьки, при звичаюми дітей цінити свій обряд і релігійно-національні традиції. Зрештою, якщо управи шкіл уважали за потрібне зайняти становище до неprisутности дітей один чи два дні в школі, то повинні були це полагодити з батьками, ані в якому разі починати розправу від дітей, фізично і морально їх карати та усувати хлопців з вівтарної дружини. Такі міри заперечують засаду педагогіки і справедливости. Діти є власністю батьків, а не випадкових учителів чи опікунів.

Ярослав і Ольга МИЦАВКИ заявили, що у вівторок 2 травня ц.р. на сходинах вівтарної дружини при катедрі св.о.Миколая о.Вільям БІЛИНСЬКИЙ викликав хлопців, які в Страсний Четвер і Велику П'ятницю були в церкві /що за провини! / і картаючи їх, заявив: "Не можна служити і слухати двох "босів", тільки одного - священника, а не батька!" Опісля усунув згаданих хлопців з вівтарної дружини - видно тому, що послухали "босів" батьків.

Юрій і Ірина БУКСАРІ склали заяву, що управителька катедральної школи св.о.Миколая сестра БЕНІГНА ЧСВВ вдарила в лице їх дочку Оксану, ученицю 6-ї класи за те, що вона нібито була в Страсний Четвер в церкві. Сестра управителька не прийняла до відома запевнення Оксани, що вона в четвер увечері була дома і дивилася на телевізор. Батько невинно фізичноїпокараної Оксани Буксар передав справу на судову дорогу!

Батьки Іван і Параскевія ДУДИЧІ заявили, що їх синів Володимира і Богдана, учнів Holy Name НЗпокарано 10-денним карцером /по одній годині по науці/ за те, що святкували Великдень за своїм обрядом. Управителька згаданої школи покликала на пароха катедрі св.о.Миколая, о.шамбеляна Петра ЛЕСЬКОВА, який поінформував її телефоном, що в катедрі "нема ніяких свят". Крім того, сказала вона, молодий священник з тої самої парохії спеціально приїхав до Holy Name NS з мимогою покарати хлопців. В розмові з Володимиром і Богданом Дудичами, що покликалися на рішення своїх батьків, сестра-управителька сказала: "Ваші батьки можуть помилятися".

Факти, які подасмо - це лише частина кар, що посипалися на дітей парохіян катедрі св.о.Миколая, які святкували великою 6-тисячною громадою за правно обов'язуючим в УКЦеркві традиційним календарем. Але і тих кількох фактів досить, щоб виробити собі думку про систему виховання і про авторитет, який в тій системі 4-та Заповідь Божа!!!

Зрештою порівняймо: людських дітей, занедбаних батьками, карать за хуліганство, злодійство, грабункові напади, нищення чужої власности, а тут карать за те, що - СВАТКУВАЛИ РЕЛІГІЙНЕ СВЯТО І РАЗОМ З ПОБОЖНИМИ БАТЬКАМИ ХОДИЛИ ДО ЦЕРКВИ!

ЮРІЙ ТЕОДОРОВИЧ
кол.організатор і управитель
Української Народної Школи
ім.Митрополита Андрея Шептицького
Регенсбург - Німеччина /1945-1949/

В І Д Р Е Д А К Ц І Ї
=====

Призначенням "МИРЯНИНА" є інформувати український загальний про різні актуальні справи зв'язані з церковним життям у Чикаго, а також, до певної міри, і поза Чикаго.

Переживаємо часи і події, які напевно будуть записані на окремій сторінці Української Католицької Церкви в Америці. В час, коли ці події потребують безсторонного і згідного з правдою наświetлення, Українська Преса на нашому терені їх здебільша промовчує зі шкодою для загальної справи.

Отже, тому що свідчення правди не дають люди покликані до цього з рації своєї професії, мусимо це робити ми, звичайні миряни. Через те і назва нашого місячника - "МИРЯНИН".

Мирян з Чикаго і з-поза Чикаго, що можуть писати короткі статті й огляди про церковно-релігійні справи, просимо надсилати їх до нас для зreferування або повнішого використання.

Статті і дописи підписані авторами не завжди відповідають поглядам Редакції. Редакція застерігає за собою право коректи і скорочень матеріалів. Надіслані матеріали не звертаємо. Редакція не відповідає за зміст оголошень.

За редакцію місячника відповідає Юрій Теодорович

Адреса редакції:

"МИРЯНИН" - "THE LAYMAN"
1219 North Avers Ave
Chicago, Illinois 60651.
Phone: BE. 5-9696.

ПРОСИМО ПРО СПІВПРАЦЮ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Ціна примірника 25 центів

Слідуюче число "Мирянина" появиться
в половині місяця червня.

